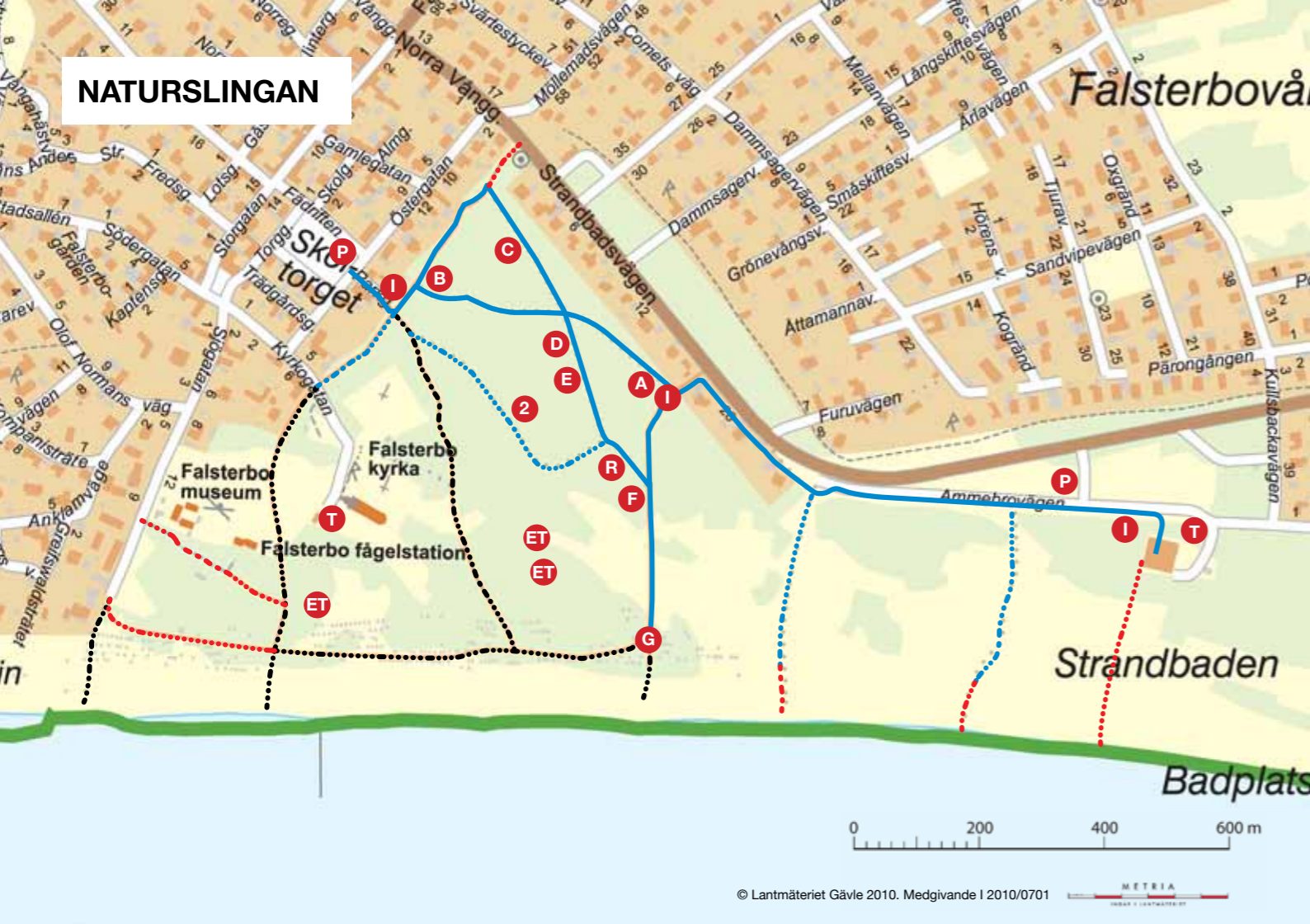

NATURSLINGAN

© Lantmäteriet Gävle 2010. Medgivande I 2010/0701

Natur- och kulturvandring i och runt Falsterbo Stadspark

NATURSLINGAN / THE NATURE TRAIL (3,5km)

Slingan är markerad med blå heldragen linje på kartan och med blå markerings-stolpar i parken. Längs slingan finns 7 miljöskyltar (märkta A – G) och ca 30 trädskyltar utplacerade. Skyltarna beskriver kortfattat olika naturmiljöer och träd. Slingan finns digitalt beskriven på www.falsterbovandring.skane.com

Falsterbo stadspark / Falsterbo Common (2)

Skogsparken / The Forest Park (A)

Falsterbo stadspark är från början en skyddsplantering med uppgift att hindra den sandflykt som hotade både kyrkan och bebyggelsen. Det är en skog som genom naturligt framvuxna stigar och en varsam skötsel blivit en skogspark med fler än 70 olika arter av buskar och träd. Skötseln utförs av Vellinge kommun i samråd med Falsterbonäsens Naturvårdsförening (FNF). Målet är att behålla parkens skogskaraktär och på så sätt få en variationsrik miljö för fåglar, djur och människor. Gamla träd och hålträd sparas i möjligaste mån. Ett antal **evighetsträd** (ET) - certifierade av Naturskyddsföreningen i Skåne - finns i parken.

Andra miljöer som är utmärkta i parken är;

Lövlandskog / The Dendrea Forest (B)

Faunadepå / The Fauna Depot (C)

Fåglar i parken / Birds of the park (D)

Bokdungen / The Beech Grove (E)

Strandhed / The Coastal Heath (F)

Klitter / The Sand Dunes (G)

FÅGLAR / BIRDS

Falsterbohalvön är en viktig lokal för sträckande fågel både vår och höst. I mars invaderar vadarfåglar **strandängarna** mot Öresund och i maj - juni väller miljontals sångare in över näset. I **Falsterbo stadspark** (2) hörs tidiga morgnar en bedövande fågel-sång av bofink, rödhake, löv- och trädgårdssångare. **Skanörs Ljung** är under hösten observationsplats för ornitologer från hela världen. Rovfågeln samlas där för att ta höjd i termiken över heden och segla ut över havet. Tidiga höstmorgnar lämnar miljontals finkar och mesar fastlandet över **Nabben**. Vid **Falsterbo fyr** (22) ringmärker personal från Falsterbo fågelstation årligen ca 30 000 fåglar. Fågelguidning ges efter förhandsbokning.

VÄXTLIGHET OCH GEOLOGI / VEGETATION AND GEOLOGY

Falsterbohalvön har en unik natur - väl värd att visa, vårda och värna. Halvön bildades för mindre än 4000 år sedan genom att sand och grus avlagrades runt moränkärnor, som höjde sig ur havet. **Stränderna** täcks av den finkorniga vita kvartssanden som också bygger upp flygsanddynerna (klitterna). Strandråg och sandrör binder sanden. Flintor, kalk- och bärnsten sköjs upp på stränderna av stormarna liksom band- och blåstång och miljontals musselskal t.ex. den rosa lilla Östersjö-musslan.

Här finns ett varierat utbud av **växtmiljöer** - fukt-hed, strandhed, flygsanddyner (klitter), sandstrand, strandäng, lövlandskog - samt olika **marina miljöer**. Människan har skapat åkermark, trädgårdar och parker - betesdjuren strandängar och heddar. I det milda kustklimatet är artrikedomen stor. I **parkerna** trivs sällsynta träd, lavar och svampar och i **trädgårdarna** växer äkta kastanj, vinrankor, fikon- och persikoträd.

Falsterbos innevånare har under alla tider fått kämpa mot naturkrafterna. **Tångvallar** (14) byggdes runt odlingsmark och bebyggelse som skydd mot över-svämningar. **Dikning** av vångarna motverkade högt grundvatten. **Skyddsplanteringar** - bl. a. Falsterbo stadspark (2) - anlades under 1800-talet för att hindra flygsanden och binda jorden. Dessa åtgärder med invallning, skyddsplantering och utdikning kan vi

lära av när det gäller nutidens klimatutmaningar.

Vindar, vågor och strömmar har omformat näset under årtusenden. Forsök har gjorts med varierande resultat för att hindra erosionen längs stränderna. De senaste årtiondena har istället Måkläppen (23) växt till kraftigt med **sandrevlar** ute till havs. De har blivit fler, högre och längre och skyddar nu den sydvästra delen av näset där de har skapat flera hektar nytt land.

NATURRESERVAT / NATURE RESERVES

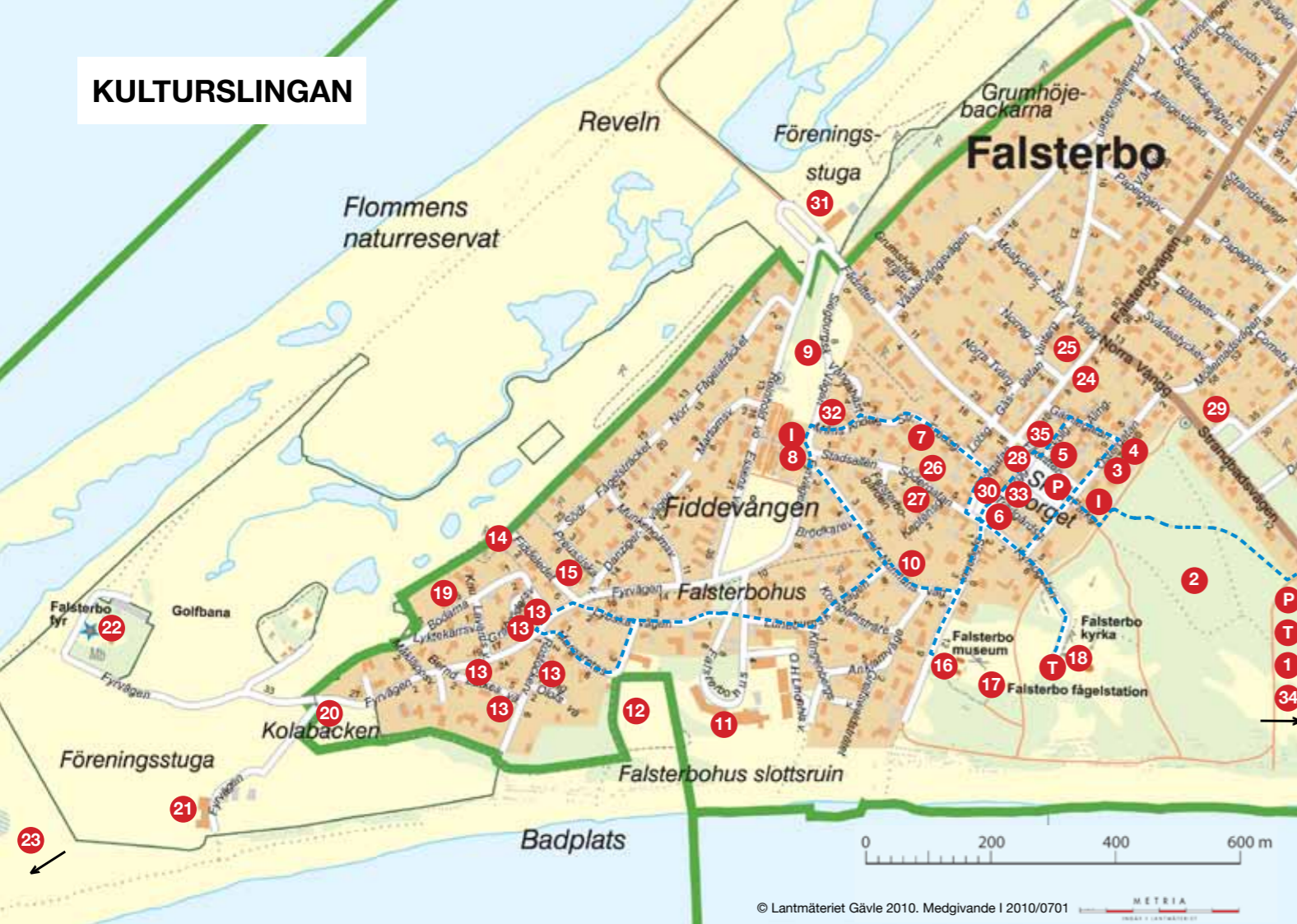
Flera naturreservat finns runt Falsterbo både till lands och till sjöss;

Skanörs Ljung med fågelskyddsområdet Ängsnäset - området norr och söder om väg 100 - en fukthed med bl.a. klocklång och orkidéer. Flyttfågellokal för rovfåglar. Beträdnadsförbud på Ängsnäset 1 april - 15 juli.

Flommens naturreservat - strandområdet i väster mot Öresund - med ett rikt fågelliv och flera groddjursarter bl.a. den grönfläckiga paddan.

Måkläppen djurskyddsområde (23) - ön sydväst om Falsterbo fyr - med kolonier av grå- och knobbsäl. Reservatet bildades för att skydda fågellivet. Beträdnadsförbud 1 februari - 31 oktober, gäller även vattenområdet runt ön. Hundförbud hela året.

KULTURSLINGAN

KULTURSLINGAN / THE CULTURE TRAIL (5 resp. 7km)

Kulturslingorna är utmärkta på kartan med blå streckad linje. Slingorna finns digitalt beskrivna på www.falsterbovandring.skane.com

Historiska byggnader / Historic buildings.
Falsterbohus slottsruin (12) var bebodd redan på 1200-talet. Kolabacken (20) – Skandinavien äldsta fyrplats grundades år 1222. Andra byggnader är; *Falsterbo kyrka* (18) med sin äldsta del från 1300-talet, *Andreas Lundbergagården* (4) och *Kaptensgårdarna* (7,10,27) med anor från 1600- och 1700-talet. *Falsterbo fyr* (22) invigdes redan år 1796.

Arkitekter / Architects.
Falsterbohus (11) och Falsterbo stationshus (8) ritades av *Theodor Wählin*. De fem K-märkta funkishusen längs Fyrvägen (13) ritades av *Josef Frank*. *Sigurd Lewerentz* ritade *Villa Edstrand* (19). År 2009 prisbelönades arkitekterna *Kjellgren* och *Kaminsky* för "Hägringen" (1) - Restaurang Strandbaden.

Författare / Authors.
Från 1930-talet och framåt bodde *Hjalmar Gullberg* (6) och *Anders Österling* (15) – välkända svenska diktare – i Falsterbo och beskrev miljöer härifrån i sin diktning.

Musiker / Musicians.
I Falsterbo kyrka (18) ges kyrkomusikkonserter och där finns en av de äldsta orglarna i Sverige byggd år 1769. På Falsterbohus musikscen (11) introducerades jazzen i Sverige. Falsterbo jazzklubb arrangerar konserter året om.

Fotografer / Photographers.
På Falsterbo museum(16) finns *Matilda Månssons* ateljé. Hon var en av de första svenska kvinnliga fotograferna. På Östergatan 12 ligger trädgården(3) där naturfilmaren *Mikael Kristersson* spelade in filmen "Ljusår" år 2008.

Konstnärer / Artists.
Runt sekelskiftet 1900 målade *Frans Odemark* och *Gustaf Rydberg* idylliska Falsterbomiljöer. Många konstnärer verkar i Falsterbo bl.a. *Ally Almviken* som målar i sin ateljé i närheten av Falsterbo konsthall (32)

Konstgallerier / Art Galleries.
Falsterbo Konsthall (8) med annexet *Magasinet* (9), *Galleri Stallet* (4) och *Galleri Palm* (33) ställer ut både lokal och världskänd konst.

SEVÄRDHETER / SIGHTS

1. Strandbadens restaurang
2. Falsterbo stadspark
3. Trädgården "Ljusår", privat
4. Andreas Lundbergagården
5. Falsterbo församlingshem/skola
6. Hjalmar Gullbergs gård, privat
7. Måns Anderssons gård, privat
8. Falsterbo stationshus/Konsthall
9. Godsmagasinet
10. Olof Normans gård, privat
11. Falsterbohus, privat
12. Falsterbohus slottsruin
13. Josef Frankhusen, privata
14. Tångvall/ Danska kyrkan
15. Anders Österlings hus, privat
16. Falsterbo museum
17. Falsterbo fågelstation
18. Falsterbo kyrka
19. Villa Edstrand, privat
20. Kolabacken
21. Falsterbo Golfklubb
22. Falsterbo fyr
23. Måkläppen
24. Lillstugan, privat
25. Norregård
26. Petter Andersgården, privat
27. Kaptensgården

SLINGOR / TRAILS

- Naturslinga / Nature trail
- - - Kulturslinga / Culture trail
- Övriga stigar / Other paths

TILLGÄNGLIGHET / ACCESSIBILITY

Blå/blue = hårdgjord och plan/firm and flat
Röd/red = hårdgjord och kuperad/firm and hilly
Svart/black = sandig och mycket kuperad/sandy and very hilly

TECKENFÖRKLARINGAR / SYMBOLS

- P = anpassad parkering/ accessible parking
- R = anpassad rastplats/ accessible picnic area
- T = anpassad toalett/ accessible toilet
- I = informationstavla/ information board
- ET= evighetsträd/millennium tree

MUSEUM / MUSEUM

16. Falsterbo museum

LOGI / ACCOMMODATION

25. Norregård
34. Falsterbo Camping
35. Pensionat Olympia

MATSTÄLLEN / DINING

1. Strandbadens restaurang
27. Kaptensgården
28. Kust
29. Falsterbogrillen
30. ICA

GOLF + MAT / GOLF + FOOD

21. Falsterbo Golfklubb
31. Flommens Golfklubb

GALLERIER / GALLERIES

4. Galleri Stallet
8. Falsterbo Konsthall
9. Magasinet
32. Ateljé Almviken
33. Galleri Palm

TILLGÄNGLIGHET/ ACCESSIBILITY

Slingorna är till största delen tillgänglighetsanpassade. Det finns anpassade P-platser, rastplatser och toaletter i anslutning till slingorna. Arbetet är gjort i samråd med Svenska Equality.

DIGITAL INFORMATION / DIGITAL INFORMATION

Digital information om slingorna laddas ner gratis via www.falsterbovandring.skane.com vid Strandbadens Restaurang i Falsterbo och Turistbyrån i Höllviken. Alternativt från mobilnätet till vanlig operatörstaxa.

Denna broschyr samt vidare information om natur- och kulturmiljön i Falsterbo finns på Falsterbonäsets Naturvårdsförenings hemsida www.falsterbonaset.se.